

ÉRZÉKENYÍTŐ TRÉNING

három//rövid//igaz történet

Nem, most nem utaztam sehova, és nem is nevetetni szeretnék. Sietek leszögezni, nem lesz szó csodákról sem, igyekszem kerülni mindenfajta túltolt fennkölséget. Három történetet szeretnék elmesélni, amelyek noha velem estek meg, nem rólam szólnak.

Érzékenyítő tréning - hallottunk már ilyenről: mikor egy nagyon igyekvő szociológus mindenféle szituációs játékkal próbálja elmondani a - kényelmetlen székeken feszengő - jelenlevőknek, hogy ~~elfogadó és befogadó szemlélet~~ minden ember egyenlő. Felütve (továbblapozva) a közhelyszótárat tudjuk, a legjobb történeteket az élet írja, szerintem viszont a legjobb érzékenyítő tréningeket is az élet tartja. Betűzöm.

A)

A Látássérültek Szabadidős Sportegyesülete heti rendszerességgel szervez vakfoci-edzéseket csörgőlabdával, és nemrég az egyik ilyenre meghívtak engem is néhány barátommal. Azonnal igent mondtunk, úgy gondoltuk, ez nem mindennapi lehetőség.

Aztán eljött a nap. Az átöltözést követően a pályán az edzést vezető srác mindannyiunkra feladott egy szembekötőt, majd jött a bemelegítés, ismerkedés a helyzettel. Mind kaptunk egy-egy segítőt magunkhoz, így mellém is beosztottak egy lányt. Ennek a lánynak hihetetlenül megnyugtató hangja volt, és egyszerűen sugárzott belőle a kedvesség. Mondta, hogy az alapvonal mentén fussunk egyet, hogy megtapasztaljam, mekkora a pálya, el is indultunk. Beszélgetni kezdtünk, iszonyú barátságos volt, neveltünk, aztán szólt, hogy lassítsak le, mert 5 méter múlva a széléhez érünk. Megfordultunk, irány vissza, majd hozott egy labdát. Van úgy, hogy tanácstalan vagyok a pályán, de ez teljesen új volt, teljesen más. Persze épp az ellenkező irányba passzoltam az elején jónéhányszor, de a lány mindig elment a labdáért és visszahozta. Nagyon élveztem a dolgot. És akkor szóltak, hogy a bemelegítés végéhez értünk, most levehetjük a szembekötőt. Alig vártam, hogy meglássam, ki volt mellettem, már el is képzeltem, ahogy egy vékony, hosszú barna hajú lány áll majd előttem hatalmas szemekkel, fülig érő mosollyal.

Tévedtem.

Egy velem egyidős, hajlott hátú, kicsit csúnyácska arcú lány állt előttem. Vak volt. Lehajtotta a fejét - tudta, hogy vége, látom. És akkor olyat éreztem, amit sosem felejték el. Egy pillanatnyi megdöbbenést követ most már egy életen át tartó felismerés: De hát ez a lány gyönyörű!

Komolyan képesek vagyunk a csilingelő hanghoz és kedves/barátságos/segítőkész személyiséghez azt társítani, (el)várni, hogy a külső a filmvászon megszokott szabályokat mutassa? Tényleg ennyire fontos ez? Ne már!

Azóta gyakran eszembe jut a dolog, újra és újra emlékeztet: ami igazán fontos, az belül van. A kis hercegnek mindig is igaza volt.

B)

Évek óta van már az egyetemen egy célzottan 'szociokulturálisan' hátrányos helyzetű fiatalokat felzárkóztató program, amely az érettségire segít felkészülni minden évben egy néhány főt számláló csoportnak. Kezdetben Roma program néven futott a dolog, azonban át kellett nevezni keresztelni /atyavilág, ha tényleg így tudok szavakat használni, lassan elindulhatnék egy közbeszerzésen/, mégse legyen kirekesztő (ezt inkább nem is kommentálnám). Ebben a programban nekem is volt szerencsém részt venni, és úgy gondolom, sok cigány (származású - csak a pc miatt) fiúnak és lánynak tudtam segíteni a matekkal, ők pedig nekem segítettek azzal, hogy láttam, milyen nekik nap mint nap megküzdeni az előítéletekkel. Mert ők tényleg küzdenek, próbálnak kitörni egy olyan skatulyából, amiről nem tehetnek. Sokat meséltek, akadtak keményebb sztorik. Aztán az egyik évben egy olyan kisvárosból választották a csoportot, ahol két középsuli volt: egy a cigányoknak, egy a nem cigányoknak, nem megy ritkaságszámba az ilyen manapság vidéken. A hét diák közül hatan az előbbiből jöttek, de nem kis meglepetésre a hetedik egy fehér lány volt. Ez a lány a másik gimibe járt, de ő is szeretett volna plusz segítséget matekból. Viszont otthon nem beszélt róla. Az apja ugyanis a ... egyik párt helyi vezetője volt, ezért inkább azt mondta mindig, hogy egy barátnőjéhez megy Pestre vásárolni/bulizni/moziba - ezzel odahaza nem is volt semmi gond. Nem szeretnék senki fölött pálcát törni, és egyáltalán nem célolok ezen a fórumon politizálni, meg aztán egy sztereotípiára nem lehet válasz egy másik. De itt valami nincs rendjén, amit viszont két dolog tehet helyre: az oktatás, és ennek a szemléletnek a továbbadása. Őszintén hiszek benne, hogy ez a lány nem azért járt fel szombatoként matekot tanulni, hogy belül így lázadjon az apja ellen. És bízom benne, hogy nincs egyedül.

C)

Az utolsó történet három-négy hete játszódott, mikor egy fővárosi gyermekklinikán jártunk, szintén matekot tanítani - bocsánat, igyekszem tényleg nem előadni a hőst, aki ismer,

tudja. Bejött a kis csoport, bemutatkoztunk, majd az első lány következett. Így kezdte: Tizennégy éves vagyok, most mentem volna nyolcadikba.

Mind anorexiások voltak. Az orrukon kilógó csövön kapták az infúziót. Ahogy ezt kimondta, a szívem szakadt meg. De látszott rajta, hogy nem kér a sajnálatból, annál ez a kislány sokkal erősebb. És nem, nem tehet a helyzetéről, ez nem testképzavar, nem is elkényeztetett válogatosság eredménye. Ő így indul, nem ez járna neki, de ezt kapta. És ebben a helyzetben is tud vidám lenni: megmutatta a kutyáját a telefonján, mesélt az otthonáról, aztán tanultunk. Szerintem én többet, mint ő.

Szóval így mutatta meg nekem háromszor az élet, hogy

- ◇ mint az Oreónál, a belső a fontos
- ◇ nemcsak túl lehet, túl is kell lépni az előítéleteken
- ◇ minden helyzethez lehet pozitívan viszonyulni.

Kedves olvasó, ha akár csak egy kicsit is elgondolkodsz a fentiekben, azok kapcsán egy-egy általad megélt helyzeten, én már örülök. Engedd meg, hogy két szót adjak még neked. Én gyakran szeretek rájuk gondolni, annyiszor lehet.. Ezért megéri.

Miklós István